

28 Νοεμβρίου 2017

Πρόεδρο και Μέλη
Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών
Βουλή των Αντιπροσώπων
Λευκωσία

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε

Θέμα: Συνεδρία Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών στις 27 Νοεμβρίου 2017 σε σχέση με τις Προτάσεις Νόμου για Τροποποιήσεις του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017

Καταρχάς επιθυμώ να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση που μας απευθύνετε για συμμετοχή στη χθεσινή συνεδρία της Επιτροπής σας.

Όπως είχαμε εξηγήσει κατά τη συζήτηση του θέματος, υποστηρίζουμε τη διόρθωση του Νόμου όπως αυτή περιλαμβάνεται στην Πρόταση Νόμου που κατατέθηκε από τη Συμμαχία Πολιτών.

Πληροφοριακά, οι εν λόγω τροποποιήσεις είχαν συζητηθεί επανειλημμένα με την Αρχή Δημοσίας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος (ΑΔΕΕΛΕπ) από τον περασμένο Ιούνιο, και η προσπάθεια για τροποποίηση του Νόμου έγινε κατόπιν αμοιβαίας συνεννόησης και σχετικής σύμφωνης γνώμης του Υπουργού Οικονομικών. Σχετική είναι η επιστολή του ΣΕΛΚ προς την ΑΔΕΕΛΕπ ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2017, η οποία επισυνάπτεται για ενημέρωσή σας.

Ως εκ τούτου, η ΑΔΕΕΛΕπ είχε στη διάθεσή της επαρκή χρόνο για να ζητήσει τις απαραίτητες νομικές συμβουλές από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας. Κατά την άποψή μας, η γενικόλογη προφορική αναφορά της ΑΔΕΕΛΕπ για νομικά κωλύματα επικαλούμενη γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, την τελευταία στιγμή, μας προκαλεί προβληματισμό δεδομένου ότι δεν είχαμε την ευκαιρία να δούμε την εν λόγω γνωμάτευση για να σχολιάσουμε.

Βασική επιδίωξη και μόνιμη έγνοια του ΣΕΛΚ είναι η αποτελεσματική λειτουργία και εφαρμογή του περί Ελεγκτών Νόμου. Στην προσπάθειά μας αυτή, πέραν της επιστολής που αναφέρουμε πιο πάνω, έχουμε αποστείλει και άλλες επιστολές στην ΑΔΕΕΛΕπ (στις 27/9/2017 και 3/11/2017), οι οποίες επίσης επισυνάπτονται για ενημέρωσή σας - για τις οποίες εκκρεμεί ακόμη λήψη απάντησης.

Έχοντας πλήρη σεβασμό στις αποφάσεις της Επιτροπής σας, παρακαλούμε όπως συζητηθεί εκ νέου το θέμα πριν το κλείσιμο της Βουλής για τις Προεδρικές εκλογές, λόγω της μεγάλης του σημασίας για ολόκληρη την οικονομία. Η Πρόταση Νόμου που έχετε ενώπιόν σας αποσκοπεί αποκλειστικά στη διόρθωση της προβληματικής νομοθεσίας, στη δίκαιη μεταχείριση των επαγγελματιών του χώρου και στη διασφάλιση του καλώς νοούμενου δημοσίου συμφέροντος και της οικονομίας γενικότερα.

Ειδικότερα αναφέρομαι στη διόρθωση που προτείνεται στην παράγραφο 5 της Πρότασης Νόμου (άρθρο 69 του Νόμου). Τυχόν μη έγκαιρη διόρθωσή του θα αποτελεί παραβίαση τόσο των Διεθνών Προτύπων Ελέγχου όσο και της ίδιας της νομοθεσίας. Θα αποτελεί, επίσης, παγκόσμια αρνητική πρωτοτυπία και παραδοξότητα, αφού αλλοιώνει την ουσία του ελεγκτικού επαγγέλματος.

Πρόσθετα, πιστεύουμε ότι είναι εκ των ως ουκ άνευ απαραίτητη και η διόρθωση που προτείνεται στην παράγραφο 6 της Πρότασης Νόμου. Η εν λόγω παράλειψη επηρεάζει δυσμενώς άμεσα πέραν των 2.000 ατόμων, οι οποίοι δυνητικά μπορούν να προσφύγουν στα δικαστήρια για την απώλεια των κεκτημένων τους. Επισημαίνεται ότι, έχουμε ήδη λάβει αιτήσεις από ενδιαφερόμενα μέλη για έκδοση πιστοποιητικού άσκησης του ελεγκτικού επαγγέλματος στη βάση της μέχρι τον Ιούνιο 2017 ισχύουσας πρακτικής και διαδικασίας.

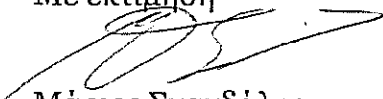
Τέλος, υπογραμμίζουμε την κάθετη διαφωνία μας για παραχώρηση τυχόν επέκτασης της προθεσμίας για εγγραφή των νόμιμων Ελεγκτών σε αναγνωρισμένο σώμα Ελεγκτών, αφού αυτό θα συνιστά ουσιαστικά επέκταση στην από το 2009 συνέχιση της παρανομίας!

Κλείνοντας, παρόλο που ο ΣΕΛΚ δεν κλήθηκε από την Επιτροπή σας στη συζήτηση του θέματος που αφορούσε στα σχέδια υπηρεσίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, εντούτοις οφείλουμε να εκφράσουμε την διαφωνία μας στην προτεινόμενη τροποποίηση. Σημειώνουμε ότι, η αναφορά στον ΣΕΛΚ στα σχέδια υπηρεσίας του δημοσίου γίνεται λόγω της ιδιότητας του ως **Αναγνωρισμένο Σώμα Λογιστών** (κάτι που έγινε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 2002) και όχι με την πρόσφατη αναληφθείσα ιδιότητά του ως Αναγνωρισμένο Σώμα Ελεγκτών δυνάμει του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017. Θεωρούμε ότι η διασύνδεση του περί Ελεγκτών Νόμου και των αναγνωρισμένων σωμάτων ελεγκτών με τα σχέδια υπηρεσίας για λογιστές στον δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα είναι τουλάχιστον ατυχής και άτοπη.

Πάγιος στόχος του ΣΕΛΚ είναι η διαφύλαξη τόσο των καλώς νοούμενων συμφερόντων των μελών του και του λογιστικού επαγγέλματος, όσο και η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και της οικονομίας γενικότερα. Οι πιο πάνω προτάσεις μας, εξυπηρετούν κατά κύριο λόγο το δημόσιο συμφέρον, αποφεύγοντας ταυτόχρονα τυχόν αχρείαστες επιπτώσεις.

Σας ευχαριστώ και πάλι και παραμένουμε στη διάθεση της Επιτροπής σας.

Με εκτίμηση

Μάριος Σκανδάλης
Πρόεδρος

Συνημμένα

Κοιν.: Πρόεδρο Βουλής των Αντιπροσώπων

8 Σεπτεμβρίου 2017

Κυρία Ρέα Γεωργίου
Πρόεδρος
Αρχή Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος
Γωνία Μιχαήλ Καραολή & Γρηγόρη Αυξεντίου
1441 Λευκωσία

Αγαπητή κυρία Γεωργίου

Θέμα: Συμφωνία Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων

Αναφέρομαι στην πρόσφατη τηλεφωνική μας επικοινωνία και στην αλληλογραφία μας που λήγει με την επιστολή μας ημερομηνίας 31 Αυγούστου 2017 σε σχέση με το πιο πάνω θέμα.

Με την παρούσα επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το Συμβούλιο του Συνδέσμου μας συνεδρίασε εικτάκτως στις 6 Σεπτεμβρίου 2017 με μοναδικό θέμα στην ημερήσια διάταξη το νέο περί Ελεγκτών Νόμο του 2017 και την προτεινόμενη από εσάς Συμφωνία Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων, δυνάμει του άρθρου 18 του εν λόγω Νόμου. Στη συνεδρία παρευρέθηκαν επίσης και οι νομικοί σύμβουλοι του Συνδέσμου, Λ. Παπαφιλίππου και ΣΙΑ ΔΕΠΕ, οι οποίοι παρουσίασαν και εξήγησαν τη σχετική νομική τους γνώμáτευση.

Ενεργώντας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και έχοντας ως υπόβαθρο αφενός την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας, αλλά και της ταχύτερης δυνατής υπογραφής της Συμφωνίας Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων, το Συμβούλιο αποφάσισε όπως, για σκοπούς επίσπευσης της διαδικασίας, ο ΣΕΛΚ ετοιμάσει όλο το απαραίτητο υλικό και σας το διαβιβάσει για σκοπούς λήψης της τελικής απόφασης, ενσωματώνοντας τις παρατηρήσεις και εισηγήσεις του στο κείμενο της Συμφωνίας Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων υπό μορφή «track changes».

Ως εκ τούτου, έχω εξουσιοδοτηθεί από το Συμβούλιο να σας διαβιβάσω τα ακόλουθα:

1. Τεχνική Συμβουλευτική Ομάδα

Καταρχάς επιθυμώ να διαβιβάσω την ευαρέσκεια του Συμβουλίου για την πρωτοβουλία σας να δημιουργηθεί η Τεχνική Συμβουλευτική Ομάδα στην οποία με ευχαρίστηση θα συμμετάσχει ο ΣΕΛΚ.

2. Ο περί Ελεγκτών Νόμος του 2017 [Ν.53(Ι)/2017] – Διόρθωση του Νόμου

Ως ΣΕΛΚ, με την ψήφιση του νέου Νόμου, προχωρήσαμε αφενός σε προσεκτική ανάγνωσή του τελικού κειμένου και, αφετέρου, σε κατά άρθρο αντιπαραβολή του νέου με τον προηγούμενο νόμο.

Από την εργασία που έγινε, εντοπίστηκαν έξι (6) σημεία στα οποία απαιτείται διόρθωση του Νόμου. Τα σημεία αυτά, μαζί με το αντίστοιχο σχόλιο και την εισήγηση για διόρθωση, παρουσιάζονται στον Πίνακα στο Συνημμένο 1. Συγκεκριμένα, προτείνονται διορθώσεις στα άρθρα:

- 2 – Ορισμοί [Υποχρεωτικός Έλεγχος και ΟΔΣ],
- 3 – Εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του Νόμου,
- 35 – Χορήγηση επαγγελματικής άδειας σε ελεγκτικά γραφεία,
- 69 – Έκθεση Ελέγχου,

Πρόσθετα, διαπιστώθηκε ότι το άρθρο 57(1) του προηγούμενου Νόμου Ν.42(Ι)/2009 δεν συμπεριλήφθηκε στο νέο Νόμο. Σημειώνεται ότι, το εν λόγω άρθρο παρείχε, ως μεταβατική διάταξη από το 2001, το δικαίωμα σε όσους κατείχαν τα προσόντα να διορίζονται ως ελεγκτές δυνάμει του περί Εταιρειών Νόμου μέχρι και τον Οκτώβριο 2001, να αποκτήσουν άδεια άσκησης του ελεγκτικού επαγγέλματος οποτεδήποτε στο μέλλον, χωρίς οποιουδήποτε άλλους περιορισμούς ή/και προϋποθέσεις (grandfathering provision).

Η συγκεκριμένη αφαίρεση του άρθρου αυτού:

- Καταργεί κεικτημένο δικαίωμα το οποίο παραχωρήθηκε μέσω νομοθεσίας από το 2001 και ως έτσι εφαρμοζόταν έκτοτε, χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε προειδοποίηση ή/και αιτιολογία, γεγονός που ελέγχεται νομικά.
- Επηρεάζει αρνητικά μεγάλο αριθμό Μελών, ως επίσης και ατόμων που κατείχαν τα προσόντα αλλά δεν είναι μέλη του ΣΕΛΚ.
- Η νομοθεσία όπως έχει διατυπωθεί δεν προνοεί για το χειρισμό περιπτώσεων όπου όταν ένα Μέλος του ΣΕΛΚ που δεόντως κατείχε ή κατέχει πιστοποιητικό άσκησης επαγγέλματος και για τον οποίο λόγο δεν το ανανεώνει για ένα χρονικό διάστημα, αιτείται επανέκδοση ή ανανέωση του εν λόγω πιστοποιητικού. Φαίνεται ότι στις περιπτώσεις αυτές, τα άτομα αυτά ενδεχομένως να υπόκεινται σε εξετάσεις (εφόσον είχαν τύχει της εξαίρεσης που παρείχε η πιο πάνω μεταβατική πρόνοια).

Πρόκειται για πολύ σοβαρό θέμα το οποίο, σε περίπτωση που δεν διορθωθεί το συντομότερο δυνατό, αναμένεται να πυροδοτήσει σοβαρές αντιδράσεις από όλους όσους επηρεάζονται. Πρόσθετα, επηρεάζονται πολλά νόμιμα ελεγκτικά γραφεία λόγω και της εφεξής εφαρμογής της νέας διάταξης σε σχέση με τα κριτήρια για αδειοδότηση ελεγκτικού γραφείου, όπου κάθε γραφείο θα πρέπει βάσει του νέου Νόμου να διαθέτει πλειοψηφία μέχρι 75% στους διευθυντές του που είναι νόμιμοι ελεγκτές.

Ως εκ τούτου, εισηγούμαστε την προσθήκη νέου άρθρου στις μεταβατικές διατάξεις του Νόμου ως νέο άρθρο 113(5), με αυτούσιο το κείμενο του άρθρου 57(1) του Ν.42.(Ι)/2009.

Ταυτόχρονα, για να προχωρήσει το συντομότερο δυνατό η διόρθωση του Νόμου, θα είναι επάναγκες να επιδιωχθεί αμέσως η ετοιμασία και υποβολή Πρότασης Νόμου στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Αξίζει να σημειωθεί ότι, λόγω των προεδρικών εκλογών, η Βουλή των Αντιπροσώπων θα κλείσει περί τα μέσα του προσεχούς Δεκεμβρη και θα επαναλειτουργήσει από τον Μάρτιο 2018, κάτι που εντείνει την αναγκαιότητα για τον κατεπείγον χειρισμό του θέματος. Αναφέρουμε τέλος ότι, το εν λόγω θέμα είχε εγερθεί στη συνάντηση ειπροσώπων της ΑΔΕΕΛΕπ με αντιπροσωπεία του Συμβουλίου του ΣΕΛΚ στις 4/7/2017.

3. Ο περί Ελεγκτών Νόμος του 2017 [Ν.53(Ι)/2017] – Ενέργειες που απορρέουν από το Νόμο και αναμένεται η υλοποίησή τους από την ΑΔΕΕΛΕπ

Με σκοπό την άμεση εφαρμογή της Συμφωνίας Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων, άμα την υπογραφή της, και την ομαλή εφαρμογή του Νόμου, παραθέτουμε στον Πίνακα στο Συνημμένο 2, ενέργειες που ενώ απορρέουν από το Νόμο, εικρεμεί η εφαρμογή τους από την ΑΔΕΕΛΕπ, στη βάση βεβαίως της πληροφόρησης που έχουμε μέχρι τη στιγμή που γράφεται η παρούσα. Συγκεκριμένα σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Άρθρο 12(1): Διορισμός μελών της Πειθαρχικής Επιτροπής
- Άρθρο 19(2): Καθορισμός του τρόπου υπολογισμού και καταβολής της ετήσιας συνεισφοράς των χρηματοδοτών, άλλων από το Κράτος
- Άρθρα 35(2) & 40(3): Καθορισμός των κατώτατων ορίων επαγγελματικής ασφαλιστικής κάλυψης για ελεγκτικά γραφεία και νόμιμους ελεγκτές.
- Άρθρο 40(1)(β): Καθορισμός και αναγνώριση των εξετάσεων επαγγελματικής ικανότητας από την ΑΔΕΕΛΕπ
- Άρθρο 113(1)(α): Έκδοση εγκυκλίου σε όλους του νόμιμους ελεγκτές με την οποία να τους πληροφορεί για τη σχετική διάταξη του Νόμου, όπου όσοι έλαβαν άδεια δυνάμει του περί Εταιρειών Νόμου μέχρι τις 29/6/2008, οφείλουν να εγγραφούν σε ΑΣΕ εντός 6 μηνών από την ημερομηνία ισχύος του Νόμου.

Τα άρθρα 35 και 40 πιο πάνω είναι απαραίτητα στη διαδικασία αδειοδότησης νόμιμων ελεγκτών και ελεγκτικών γραφείων, ενώ τα άρθρα 12 και 19 είναι πολύ σημαντικά για τη λειτουργία του θεσμού της ΑΔΕΕΛΕπ, των ελεγκτικών οίκων και των Αναγνωρισμένων Σωμάτων Ελεγκτών (ΑΣΕ), ως επίσης και των Πειθαρχικών Επιτροπών.

Έχοντας υπόψη ότι είναι εξαιρετικής σημασίας η διατήρηση και η εφαρμογή των καλών πρακτικών διοικητικού δίκαιου και διοίκησης, η ενημέρωση όλων των νόμιμων ελεγκτών για την υποχρέωση τους σε σχέση με το άρθρο 113(1)(α) πιο πάνω κρίνεται

απαραίτητη και ορθή. Με την ενέργεια αυτή δίδεται αφενός ειδοποίηση σε όλους τους ενδιαφερόμενους έγκαιρα, αποφεύγοντας έτσι τυχόν προβλήματα στη λήξη της προθεσμίας.

Είναι συνεπώς παράκλησή μας όπως η ΑΔΕΕΛΕπ προβεί στις πιο πάνω ενέργειες το συντομότερο, εκτός αν έχουν ήδη γίνει οπότε θα ενημερωθούμε ως ΣΕΛΚ σχετικά.

4. Συμφωνία Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων

Η Σύμβαση Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων απορρέει ρητά από τις πρόνοιες του Άρθρου 18 (παράγραφοι (3) και (5) του Νόμου). Εφαρμόζοντας το Νόμο, και μετά από σχετική νομική συμβουλή, το Συμβούλιο στη συνεδρία του στις 10/6/2017 αποφάσισε την αναστολή των εργασιών του Συνδέσμου οι οποίες αναφέρονται ρητά στο Νόμο ότι αποτελούν ευθύνη της ΑΔΕΕΛΕπ, ήτοι τη διαδικασία εξέτασης και παραχώρησης άδειας ασκήσεως του ελεγκτικού επαγγέλματος σε νόμιμους ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία, την εποπτική εργασία σε όλα τα ελεγκτικά γραφεία και την συνέχιση ή έναρξη νέων πειθαρχικών υποθέσεων, ανεξάρτητα αν το ελεγκτικό γραφείο έχει πελάτες ΟΔΣ ή όχι.

Με σκοπό την αμεσότερη επιστροφή στην ομαλή λειτουργία των εποπτικών θεσμών για το ελεγκτικό επάγγελμα, το Συμβούλιο στη συνεδρία του στις 6/9/2017 αποφάσισε όπως:

- Υπογράψει τη Συμφωνία στην αγγλική γλώσσα, λαμβάνοντας όμως την πρωτοβουλία με δικά του έξοδα να υποβάλει μεταφρασμένο κείμενο στα Ελληνικά μέχρι το τέλος του έτους.
- Ενσωματώσει τις βασικές παρατηρήσεις και εισηγήσεις του Συνδέσμου στο προτεινόμενο κείμενο της Συμφωνίας, έτσι ώστε σε περίπτωση που γίνουν αποδεικτές να επιταχυνθεί η οριστικοποίηση και υπογραφή της.
- Οι κυριότερες παρατηρήσεις του Συνδέσμου φαίνονται στη συνημμένη νομική γνωμάτευση των νομικών μας συμβούλων (Συνημμένο 3) και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες:
 - ο Αναγνώριση του γεγονότος ότι ο ΣΕΛΚ ενεργεί ως αρμόδια αρχή για το ελεγκτικό επάγγελμα από το 2002, μετά τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, και εφαρμόζει ήδη πολλά από τα μέτρα που προβλέπονται από τη νέα νομοθεσία. Για επίτευξη των αρμοδιοτήτων του, ο ΣΕΛΚ έχει αναθέσει ορισμένες από τις εργασίες του σε υπεργολάβους (πχ ACCA) με τους οποίους διατηρεί εν ισχύ συμβόλαια.
 - ο Αναγνώριση του γεγονότος ότι, για να εφαρμοστούν πλήρως και αποτελεσματικά οι πρόνοιες της Συμφωνίας Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων θα απαιτηθεί εύλογο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε ο ΣΕΛΚ να μπορέσει να αναδιπλωθεί και να προσαρμοστεί στις νέες του υποχρεώσεις. Λαμβάνοντας υπόψη το αντίστοιχο χρονικό διάστημα που δόθηκε από το FRC στα

βρετανικά επαγγελματικά λογιστικά σώματα (RSB's), γίνεται εισήγηση για παραχώρηση αντίστοιχης περιόδου μέχρι τις 31/12/2018.

- ο Το άρθρο 19 του Νόμου, με το οποίο ουσιαστικά ορίζεται ότι οι εποπτευόμενοι θα καταβάλλουν το 80% του κόστους λειτουργίας της ΑΔΕΕΛΕπ, προκαλεί αντιφάσεις σε σχέση με τα άρθρα της Συμφωνίας που αφορούν σε "Warrantees" και "Indemnities", αφού στην πράξη σε περίπτωση επίκλησης από μέρους τους οποιασδήποτε αποζημίωσης, τότε θα καταβάλουν οι ίδιοι προς τους εαυτούς τους το 80% της αποζημίωσης αυτής! Συνεπώς, οποιαδήποτε εγγύηση δίδεται από την ΑΔΕΕΛΕπ θα πρέπει να προέρχεται από άλλους πόρους (πχ από το Πάγιο Ταμείο του Κράτους) και όχι μέσω του προϋπολογισμού της.
- ο Αναγνώριση των υποχρεώσεων αμφοτέρων των μερών που προκύπτουν από το Δίκαιο για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και το νέο σχετικό Ευρωπαϊκό Κανονισμό ("GDPR").

Με βάση τα πιο πάνω, εσωκλείονται ως Συνημμένο 4 και Συνημμένο 5 το κείμενο της Συμφωνίας Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων, όπως αναφέρεται πιο πάνω, σε μορφή «track changes» και σε οριστικοποιημένη μορφή, αντίστοιχα. Σας έχει ήδη αποσταλεί το κείμενο στη μορφή «track changes» με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Παρακαλούμε όπως μελετήσετε τα πιο πάνω και, σε περίπτωση που συμφωνείτε με το κείμενο όπως τροποποιήθηκε, είμαστε άμεσα έτοιμοι να το υπογράψουμε και να τεθεί σε ισχύ μεταξύ μας Συμφωνία Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων. Ως ΣΕΛΚ υπογραμμίζουμε για ακόμα μια φορά τη δέσμευση και επιθυμία μας για την ταχύτερη δυνατή διευθέτηση του θέματος και παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.

Με εκτίμηση

Μάριος Σκανδάλη
Πρόεδρος

A/A	Άρθρο	Τίτλος	Περιγραφή	Σχόλιο	Εισήγηση για διόρθωση
2	2	Ορισμοί	«οντότητες δημόσιου συμφέροντος» σημαίνει – (α) οντότητες, οι οποίες διέπονται από το δίκαιο της Δημοκρατίας των οποίων οι μεταβιβάσιμοι τίτλοι είναι εισηγμένοι προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά ή ρυθμιζόμενη αγορά οποιουδήποτε κράτους μέλους κατά την έννοια 144(1) του 2007 που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου, 141(1) του 2012	Όσες εταιρείες είναι εισηγμένες στο ΧΑΚ επηρεάζονται. Πρέπει να διευκρινιστεί είτε στον ίδιο το Νόμο είτε με εγκύκλιο κατά πόσο το ΧΑΚ είναι οργανωμένη ή ρυθμιζόμενη αγορά και από πότε. Αν κριθεί ότι είναι ρυθμισμένη αγορά από το 2007 (MiFID Directive), τότε όλες οι εταιρείες θα πρέπει να προχωρήσουν σε διορισμό νέων ελεγκτών το 2018, κάτι που θα προκαλέσει μεγάλη αναστάτωση στην αγορά.	Θα πρέπει να γίνει σαφής διευκρίνιση για το ΧΑ, είτε στον ίδιο το Νόμο, είτε με εγκύκλιο της ΑΔΕΕ/ΕΠ.
3	3	Εξαιρέση από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου.	-(1) Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται αναφορικά με τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών στο βαθμό που αυτός διενεργείται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας	Δεν καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του Νόμου και δεν κάνει αναφορά σε ποιους αφορά. Αναφορά γίνεται μόνο σε εκείνους που δεν εμπύττουν στο πεδίο εφαρμογής.	Αντικατάσταση του κειμένου, με το ακόλουθο κείμενο: Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται αναφορικά με τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών: (α) των εταιρειών που ιδρύονται δυνάμει του περί Εταιρειών Νόμου. (β) των συνεταιρισμών που εγγράφονται δυνάμει του περί Ομιλούμενων και Ετερορρυθμικών Εταιρειών και Εμπορικών Επωνυμιών Νόμου. (γ) των συνεργατικών εταιρειών. (δ) των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Α/Α	Άρθρο	Τίτλος	Περιγραφή	Σχόλιο	Εισήγηση για διόρθωση
4	35	Χορήγηση επαγγελματικής άδειας σε ελεγκτικά γραφεία	<p>(1) Τηρουμένου του άρθρου 34, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να χορηγήσει επαγγελματική άδεια νόμιμου ελεγκτικού γραφείου μόνο στις οντότητες που πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>(α) Τα φυσικά πρόσωπα που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους για λογαριασμό ελεγκτικού γραφείου πρέπει να έχουν λάβει επαγγελματική άδεια νόμιμου ελεγκτή στη Δημοκρατία βάσει του άρθρου 40'</p> <p>(β) η πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου σε μια οντότητα πρέπει να κατέχεται είτε από ελεγκτικά γραφεία στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια σε οποιοδήποτε κράτος μέλος είτε από φυσικά πρόσωπα τα οποία πληρούν τουλάχιστον τις απαιτήσεις των άρθρων 34 και 40 έως 44'</p> <p>(γ) μια πλειοψηφία, έως 75% κατ' ανώτατο όριο, των ομόρρυθμων εταιριών σε περίπτωση του διοικητικού μελών του διοικητικού ή συμβουλίου σε περίπτωση εταιρείας, ή των μελών του διοικητικού ή διαχειριστικού οργάνου σε περίπτωση άλλου είδους νομικού προσώπου ή οντότητας, πρέπει να είναι είτε ελεγκτικά γραφεία στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια σε οποιοδήποτε</p>	<p>Το ότι ένα φυσικό πρόσωπο πληροί τουλάχιστον τις απαιτήσεις των άρθρων 34 και 40 έως 44, δεν εξυπακούεται ότι κατέχει αυτόματα και άδεια.</p> <p>Οι προτεινόμενες διορθώσεις επιφέρουν περισσότερη συνέπεια το κείμενο του Νόμου, αφού χρησιμοποιείται το ίδιο λεκτικό σε όλες τις περιπτώσεις.</p>	<p>(ε) οποιοδήποτε οντότητων που ιδρύονται δυνάμει του δικαίου της Δημοκρατίας ή άλλου κράτους μέλους ή τρίτης χώρας και των οποίων οι λογαριασμοί υπόκεινται σε υποχρεωτικό έλεγχο στη Δημοκρατία.</p> <p>Διορθώσεις στο κείμενο του άρθρου, ως φαίνονται πιο κάτω:</p> <p>(1) Τηρουμένου του άρθρου 34, το Διοικητικό Συμβούλιο δύννηται να χορηγήσει χορηγεί επαγγελματική άδεια νόμιμου ελεγκτικού γραφείου μόνο στις οντότητες που πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>(α) Τα φυσικά πρόσωπα που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους για λογαριασμό ελεγκτικού γραφείου πρέπει να έχουν λάβει επαγγελματική άδεια νόμιμου ελεγκτή στη Δημοκρατία βάσει του άρθρου 40'</p> <p>(β) η πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου σε μια οντότητα πρέπει να κατέχεται είτε από ελεγκτικά γραφεία είτε από φυσικά πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια νόμιμου ελεγκτή σε οποιοδήποτε κράτος μέλος είτε από φυσικά πρόσωπα πρόσωπα τα οποία έχει χορηγηθεί άδεια νόμιμου ελεγκτή σε οποιοδήποτε κράτος μέλος είτε από φυσικά πρόσωπα τα οποία πληρούν τουλάχιστον τις απαιτήσεις των άρθρων 34 και 40 έως 44'</p> <p>(γ) μια πλειοψηφία, έως 75% κατ' ανώτατο όριο, των ομόρρυθμων εταιριών σε περίπτωση του διοικητικού μελών του διοικητικού ή συμβουλίου σε περίπτωση εταιρείας, ή των μελών του διοικητικού ή διαχειριστικού οργάνου σε περίπτωση άλλου είδους νομικού προσώπου ή οντότητας, πρέπει να είναι είτε ελεγκτικά</p>

Α/Α	Άρθρο	Τίτλος	Περιγραφή	Σχόλιο	Εισηγήση για διόρθωση
5	69	Έκθεση ελέγχου	(1) Οι νόμιμοι ελεγκτές και τα νόμιμα ελεγκτικά γραφεία παρουσιάζουν τα αποτελέσματα του υποχρεωτικού ελέγχου σε έκθεση ελέγχου απευθυνόμενη στην ελεγχόμενη οντότητα. Η έκθεση καταρτίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ελεγκτικών προτύπων που αναφέρονται στο εδάφιο (1) ή (2) του άρθρου 67.	Ο Νόμιμος Ελεγκτής απευθύνει την έκθεσή του στα μέλη / μετόχους της ελεγχόμενης οντότητας, και όχι απευθείας σε αυτήν, αφού οι νόμιμοι αντιπρόσωποι της είναι τα μέλη του ΔΣ.	Διόρθωση στο κείμενο του άρθρου, ως φαίνονται πιο κάτω: (1) Οι νόμιμοι ελεγκτές και τα νόμιμα ελεγκτικά γραφεία παρουσιάζουν τα αποτελέσματα του υποχρεωτικού ελέγχου σε έκθεση ελέγχου απευθυνόμενη στα μέλη της επωνυμίας ελεγχόμενης οντότητας.
6	Νέο άρθρο	Μεταβατικές διατάξεις	-	Φαίνεται ότι εκ παραδρομής δεν μεταφέρθηκε στο νέο Νόμο η μεταβατική διάταξη στο άρθρο 57 του προηγούμενου νόμου: (1) Όσοι, κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, κατείχαν τα προσόντα για να διοριστούν ως ελεγκτές σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους ως εάν να έχουν εξασφαλίσει άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.	Προσθήκη νέου εδαφίου ως ακολούθως: Άρθρο 113 (5) Όσοι, κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, κατείχαν τα προσόντα για να διοριστούν ως ελεγκτές σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, δικαιούνται να διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους ως εάν να έχουν εξασφαλίσει άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.
			κράτος μέλος είτε φυσικά πρόσωπα τα οποία πληρούν τουλάχιστον τις απαιτήσεις των άρθρων 40 έως 44:	Η εν λόγω διάταξη υιοθετήθηκε αρχικά από τον τροποποιητικό νόμο Ν.76(Ι)/2001, και στη συνέχεια	

Α/Α	Άρθρο	Τίτλος	Περιγραφή	Σχόλιο	Εισήγηση για διόρθωση
				<p>μεταφέρθηκε στον τροποποιητικό νόμο Ν.167(1)/2003, προτού γίνει η πιο πάνω συμπερίληψη στον περί Ελεγκτών Νόμο του 2009.</p> <p>Πρόκειται για κεκτημένο δικαίωμα το οποίο αφαιρέθηκε από το νέο νόμο χωρίς οποιαδήποτε αιτία και επηρεάζει πολύ μεγάλο αριθμό μελών του ΣΕΛΚ και όχι μόνο.</p> <p>Τυχόν μη τάχιστα επαναφορά του ελλοχεύει πολλούς κινδύνους για αγωγές, αφού αποστρέφεται κεκτημένο δικαίωμα και χωρίς να προηγηθεί οποιαδήποτε ενημέρωση στους επηρεαζόμενους.</p>	

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ 2

Αριθμός 53(Ι) του 2017
ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ
ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΝΟΜΙΜΟΥΣ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ

Ενέργειες που προβλέπονται στη Νομοθεσία, και εκκρεμεί η υλοποίησή τους

A/A	Άρθρο	Τίτλος	Περιγραφή	Παρατήρηση
1	12 (1)	Πειθαρχική Επιτροπή	Διορισμός μελών της Πειθαρχικής Επιτροπής, όπως προβλέπεται από το εδάφιο (1) του εν λόγω Άρθρου	Από τη στιγμή που ο Νόμος προβλέπει όπως η ΑΔΕΕΛΕΠ θα χειρίζεται συγκεκριμένες πειθαρχικές διαδικασίες, τότε ο διορισμός της Πειθαρχικής Επιτροπής θα έπρεπε να γίνει παράλληλα με το διορισμό των μελών της ΑΔΕΕΛΕΠ.
2	19(2)	Χρηματοδότηση ΑΔΕΕΛΕΠ	Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει για τον τρόπο υπολογισμού της ετήσιας συνεισφοράς των κατά το εδάφιο (1) χρηματοδοτών, άλλων από τη Δημοκρατία.	Παρόλου δόθηκαν στο παρελθόν δαδοφόροι υπολογισμοί από το ΣΕΛΚ και ζητήθηκε όπως επαναληφθεί τούτο με επικαιροποιημένα ποσοστά, εντούτοις θα πρέπει να συζητηθεί εκ νέου το θέμα από το Συμβούλιο προτού ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση.
3	35 (2) 40 (3)	Χορήγηση επαγγελματικής άδειας σε ελεγκτικά γραφεία Χορήγηση επαγγελματικής άδειας σε φυσικά πρόσωπα Τα μέτρα ή οι διευθετήσεις αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν επαγγελματική ασφαλιστική κάλυψη, τα κατώτατα όρια της οποίας καθορίζονται με απόφαση της ΑΔΕΕΛΕΠ.	Η ΑΔΕΕΛΕΠ θα πρέπει να εκδώσει εγκύκλιο με την οποία να καθορίζει τα κατώτατα όρια της επαγγελματικής ασφαλιστικής κάλυψης για ελεγκτικά γραφεία και φυσικά πρόσωπα. Η εν λόγω κάλυψη αποτελεί αμάχητο τεκμήριο για έκδοση ή ανανέωση άδεια άσκησης του ελεγκτικού επαγγέλματος.
4	40 (1) (β)		... έχει επιτύχει σε εξετάσεις επαγγελματικής ικανότητας επιπέδου τέλους πανεπιστημιακών σπουδών ή ισοδύναμου επιπέδου, τις οποίες αναγνωρίζει η ΑΔΕΕΛΕΠ.	Η ΑΔΕΕΛΕΠ θα πρέπει να εκδώσει εγκύκλιο με την οποία να καθορίζει ποιες είναι αυτές οι εξετάσεις ή να επικαιροποιήσει την προηγούμενη της απόφαση για το ίδιο θέμα.

Α/Α	Άρθρο	Τίτλος	Περιγραφή	Παρατήρηση
5	113 (1)(α)	Μεταβατικές διατάξεις	<p>Οι νόμιμοι ελεγκτές ή τα νόμιμα ελεγκτικά γραφεία που έχουν λάβει άδεια από τις αρχές της Δημοκρατίας πριν την 29η Ιουνίου 2008 βάσει του περί Εταιρειών Νόμου ως διορθώθηκε, θεωρούνται ότι έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο και εντός έξι μηνών από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος Νόμου υποχρεούνται να εγγραφούν ως μέλη σε αναγνωρισμένα σώματα ελεγκτών της Δημοκρατίας.</p>	<p>Λόγω του ότι έχουν ήδη μεσολαβήσει τρεις μήνες από την ημέρα που τέθηκε σε ισχύ ο Νόμος, θα ήταν χρήσιμο και συνετό η ΑΔΕΕΛΕπ να στείλει εγκύκλιό της σε όλους του νόμιμους ελεγκτές με την οποία να φέρνει υπόψη τους τη συγκεκριμένη διάταξη.</p> <p>Η εγκύκλιος αυτή θα αποτελέσει ενδιάμεση ενημέρωση προς άπαντες τους ελεγκτές και έτσι θα αποφευχθούν τυχόν παρατάσεις και άλλες καθυστερήσεις στη λήξη της προθεσμίας, λόγω επίκλησης τυχόν άγνοιας του Νόμου.</p>

ΗΜΕΤ. ΕΝΔΕΙΞΗ:

ΥΜΕΤ. ΕΝΔΕΙΞΗ:

13 Οκτωβρίου, 2017

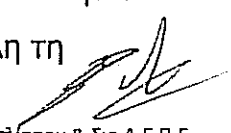
Κυρίους
Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ)
Τ.Θ. 24935
1355 Λευκωσία

Στην προσοχή Γενικού Διευθυντή ΣΕΛΚ, κ. Κυριάκου Ιορδάνους

Αγαπητοί Κύριοι,

Θέμα: Νομική Γνωμάτευση αναφορικά με την επαναφορά του άρθρου 57(1) του Ν.42(Ι)/2009 στο νέο περί Ελεγκτών Νόμο Ν.53(Ι)/2017:

Με την παρούσα δίδεται νομική γνωμάτευση αναφορικά με την επαναφορά του άρθρου 57(1) του Ν.42(Ι)/2009 στο νέο περί Ελεγκτών Νόμο Ν.53(Ι)/2017 (στο εξής ο «Νόμος»), η οποία αφορά μεταβατική διάταξη η οποία έδιδε κεκτημένο δικαίωμα διοικουμένους – ελεγκτές μέχρι την ημερομηνία που τροποποιήθηκε ο περί Εταιρειών Νόμος, με το Ν.76(Ι)/2001. Αναφέρουμε ότι για σκοπούς της παρούσας γνωμάτευσης έχουμε μελετήσει όλα τα σχετικά έγγραφα τα οποία μας έχετε παραδώσει, καθώς και όλη τη

Α. Παπαφίλιππου & Σια Δ.Ε.Π.Ε.
Δικηγόροι & Νομικοί Σύμβουλοι

Ιφιγενείας 17
2007 Στρόβολος
Τ.Θ. 28541
2080 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλέφωνο +357 22271000
Fax +357 22271111

info@papaphilippou.edu¹
www.papaphilippou.eu

σχετική Νομοθεσία, τη σχετική Νομολογία και τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου.

1. Καταρχάς, για να διαφανεί επακριβώς η ύπαρξη του κεκτημένου δικαιώματος των διοικουμένων, τόσο μελών του ΣΕΛΚ όσο και άλλων, πρέπει να κάνουμε μία ιστορική αναδρομή στο νομικό καθεστώς το οποίο ίσχυε πριν από την θέσπιση του Νόμου. Πρέπει να αναφερθεί στο σημείο αυτό, ότι η ιστορική αναδρομή είναι πάντοτε σημαντική, τόσο επειδή σύμφωνα με τη θεωρία αποτελεί πάντοτε ερμηνευτική μέθοδο δικαίου, όσο και γιατί, κατά την μετάβαση από ένα νομοθετικό καθεστώς σε ένα άλλο, πρέπει να διατηρείται πάντοτε η ασφάλεια δικαίου.

1.1. Ο περί Εταιρειών Νόμος, πριν από την τροποποίηση του με τον τροποποιητικό Νόμο, Ν.76(Ι)/2001, προνοούσε ότι πρόσωπο δεν έχει τα προσόντα για να διοριστεί ελεγκτής σε εταιρεία εκτός εάν είναι μέλος σώματος ελεγκτών που ιδρύθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο και είναι αναγνωρισμένο από το Υπουργικό Συμβούλιο.

1.2. Ο τροποποιητικός Νόμος Ν.76(Ι)/2001, στο άρθρο 3 (Μεταβατικές Διατάξεις), προέβλεπε ότι: «(1) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (2) έως (4) του άρθρου 155, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 2 του παρόντος Νόμου, κάθε πρόσωπο το οποίο, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Νόμου, θεωρείτο, δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 155, το οποίο καταργείται με τον παρόντα Νόμο, ότι κατείχε τα προσόντα για διορισμό ως ελεγκτής εταιρειών, εξακολουθεί να θεωρείται ότι κατέχει τα εν λόγω προσόντα. (2) Εντός ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του

παρόντος Νόμου, κάθε πρόσωπο για το οποίο τυγχάνει εφαρμογής το εδάφιο (1) οφείλει να κοινοποιήσει το όνομα και διεύθυνσή του στον Έφορο Εταιρειών. (3) Παράλειψη κοινοποίησης, κατά παράβαση του εδαφίου (2), συνιστά ποινικό αδίκημα, που τιμωρείται με χρηματική ποινή ύψους τριακοσίων λιρών (4) Κάθε πρόσωπο το οποίο κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Νόμου ήταν δεόντως εξουσιοδοτημένο από τον Υπουργό Οικονομικών, δυνάμει του άρθρου 46 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, να ενεργεί ως ανεξάρτητος λογιστής για τους σκοπούς του εν λόγω νόμου, θα εξακολουθήσει να έχει τα ίδια δικαιώματα όπως προβλέπεται από τον εν λόγω νόμο»

- 1.3. Το ανωτέρω άρθρο 46 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου του 1961, Ν. 58/1961, έδινε την δυνατότητα στον Υπουργό Οικονομικών να δίδει άδεια σε ανεξάρτητους λογιστές, σχετικά με την ετοιμασία και πιστοποίηση λογαριασμών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 46 του Νόμου.
- 1.4. Ο Ν. 58/1961, καταργήθηκε με τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου του 2002, Ν. 118(I)/2002, ο οποίος στο άρθρο 38 αυτού προβλέπει ρητώς ότι: «*Λογαριασμοί και προσδιορισμοί του φορολογητέου εισοδήματος οι οποίοι προσάγονται στον Έφορο ή συνοδεύουν φορολογικές δηλώσεις που υποβάλλονται στον Έφορο δυνατό να μη ληφθούν υπόψη εάν δεν ετοιμάστηκαν από πρόσωπο που κατέχει τα προσόντα για να διοριστεί ως ελεγκτής εταιρείας σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου:*

Νοείται ότι οποιοδήποτε άτομο που έχει δεόντως εξουσιοδοτηθεί από τον Υπουργό Οικονομικών, να ενεργεί ως ανεξάρτητος λογιστής για τους σκοπούς των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων, και ενεργεί στην πραγματικότητα με αυτόν τον τρόπο κατά την ημερομηνία έναρξης του παρόντος Νόμου, θα συνεχίσει να έχει το δικαίωμα να ετοιμάζει και να πιστοποιεί λογαριασμούς και προσδιορισμούς για σκοπούς φόρου εισοδήματος».

- 1.5. Ο τροποποιητικός Νόμος Ν.167(Ι)/2003, στο άρθρο 23 προέβλεπε ότι: «*Το άρθρο 3 "Μεταβατικές διατάξεις" του περί Εταιρειών (Τροποποιητικού) Νόμου του 2001 τροποποιείται με τη διαγραφή του εδαφίου (4) αυτού, την αναρίθμηση των εδαφίων (2) και (3), σε εδάφια (4) και (5), αντίστοιχα και την προσθήκη των ακόλουθων νέων εδαφίων (2) και (3):*

«(2) Κάθε πρόσωπο, το οποίο κατά την 4η Μαΐου 2001 ήταν δεόντως εξουσιοδοτημένο από τον Υπουργό Οικονομικών να ενεργεί ως ανεξάρτητος λογιστής για τους σκοπούς των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων και αποδεδειγμένα ασκούσε το επάγγελμα του ανεξάρτητου λογιστή ως αυτοτελώς εργαζόμενος κατά την 4η Μαΐου 2001, κατόπιν αίτησης προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και παρά τις διατάξεις του άρθρου 155 του βασικού νόμου δικαιούται εις άδεια με την οποία θεωρείται ότι κατέχει τα προσόντα για να διοριστεί ως ελεγκτής εταιρειών, για τους σκοπούς του βασικού νόμου:

Νοείται ότι η σχετική αίτηση υποβάλλεται εντός ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Εταιρειών (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2003.

(3) Εντός ενός έτους από την ημερομηνία παραχώρησης άδειας από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) πιο πάνω, κάθε πρόσωπο το οποίο δικαιούται άδεια ως ανωτέρω, οφείλει να κοινοποιήσει το όνομα και , τη διεύθυνσή του στον Έφορο Εταιρειών»

- 1.6. Ο περί Εταιρειών Νόμος, τροποποιήθηκε και πάλι βάσει του τροποποιητικού Νόμου 41(I)/2009, ο οποίος όρισε μεταξύ άλλων, ότι δεν διορίζεται ελεγκτής οποιοδήποτε πρόσωπο, παρά μόνο εάν έχει εξασφαλίσει προηγουμένως άδεια δυνάμει των διατάξεων του περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμου του 2009, ήτοι του Νόμου 42(I)/2009. Επίσης ο τροποποιητικός Νόμος 41(I)/2009, κατήργησε εντελώς τα άρθρα 155Α, 155Β, 155Γ, 155Δ, 155Ε, 155ΣΤ και 156 του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε όλες οι σχετικές αρμοδιότητες και διαδικασίες, να καθορίζονται πλέον από τον Νόμο 42(I)/2009.
- 1.7. Σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου το άρθρο 57(1) του Ν.42(I)/2009:

«Όσοι, κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, κατείχαν τα προσόντα για να διοριστούν ως ελεγκτές

σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, δικαιούνται να διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους ως εάν να έχουν εξασφαλίσει άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου».

- 1.8. Βάσει όλων των πιο πάνω και βάσει και της μεταβατικής διάταξης του άρθρου 57(1) του Ν.42(Ι)/2009, προκύπτει ξεκάθαρα η βούληση του Νομοθέτη να δώσει σε όσους γενικά κατείχαν τα προσόντα για να διοριστούν ως ελεγκτές σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113 κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Ν.42(Ι)/2009, άμεσο δικαίωμα για να συνεχίσουν να διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους, χωρίς να χρειάζεται να υποβληθούν στην διαδικασία για εξασφάλιση άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου.
2. Ο νέος Νόμος Ν.53(Ι)/2017, παρέλειψε να συμπεριλάβει στο σώμα του αντίστοιχη διάταξη, καταργώντας ουσιαστικά, κεκτημένα δικαιώματα.
3. Από την ως άνω αναφερόμενη ιστορική αναδρομή του νομικού πλαισίου προκύπτει σαφώς ότι επηρεάζονται και παραβιάζονται κεκτημένα δικαιώματα διοικουμένων τόσο μελών του ΣΕΛΚ, όσο και άλλων.
4. Οι θεμελιώδεις αρχές του διοικητικού δικαίου, ήτοι η αρχή της Χρηστής Διοίκησης και της Καλής Πίστης, απαγορεύουν την παράβαση κεκτημένων δικαιωμάτων που έχουν θεμελιωθεί και δοθεί με την πάροδο του χρόνου στον διοικούμενο.
5. Η Αρχή της Καλής Πίστης, είναι μια από τις αρχές οι οποίες συνθέτουν την ως άνω αναφερθείσα αρχή της χρηστής διοίκησης.

Άλλωστε και το άρθρο 51 του νόμου 158(1)/99, περιλαμβάνεται στο Μέρος Χ του Νόμου το οποίο φέρει τον τίτλο «ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ».

- 5.1. Σύμφωνα με το **άρθρο 51(1) του νόμου 158(1)/99** λοιπόν, *«Η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο, ώστε να εξαπατά ή να ταλαιπωρεί χωρίς λόγο το διοικούμενο».*
- 5.2. Σύμφωνα με τον **Σπηλιωτόπουλο (Ε.Π.Σπηλιωτόπουλος Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος ΙΙ, 11^η έκδοση, υποσημείωση 162)**, *«Η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, **αποτελεί κριτήριο για την συνταγματικότητα νομοθετικών διατάξεων.** Στο πεδίο του διοικητικού δικαίου, αποτελεί ειδικότερη γενική αρχή συνταγματικής προέλευσης, δηλαδή στοιχείο της αρχής της Νομιμότητας που διέπει την δράση της Διοίκησης. Εξάλλου η αρχή αυτή αποτελεί και γενική αρχή του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου».*
- 5.3. Στο σύγγραμμα **«Γενικό Διοικητικό Δίκαιο» του Π.Δ.Δαυτόγλου, στις παραγράφους 387, 388, 389 και 390**, αναφέρονται τα ακόλουθα: *«387. Από την αρχή της καλής πίστεως προκύπτει ότι (όπως ο ιδιώτης έτσι και) η διοίκηση δεν δικαιούται να εκμεταλλευθεί ή ακόμα λιγότερο, να δημιουργήσει καταστάσεις πλάνης, απάτης ή απειλής. Το Συμβούλιο της Επικρατείας εφαρμόζει μάλιστα στην διοίκηση την λεγόμενη **αρχή του estoppel** (χωρίς βέβαια να την αναφέρει ρητώς), όταν δέχεται ότι η διοίκηση δεν*

δικαιούται, επικαλούμενη τις ίδιες της παραλείψεις, για τις οποίες δεν είναι υπαίτιος ο ιδιώτης, να αγνοεί μια ευνοϊκή για αυτόν πραγματική κατάσταση, δημιουργούμενη από πολύ χρόνο και να αρνείται την υπέρ του ιδιώτη συναγωγή των ωφελημάτων και των νόμιμων συνεπειών που προκύπτουν από την κατάσταση αυτή. (...)

388. Συγγενής είναι η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη: Η διοίκηση παραβαίνει την αρχή της καλής πίστεως προπάντων όταν ενεργεί κατά τρόπο αντίθετο προς τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη, Η εμπιστοσύνη του ιδιώτη στην καλή πίστη, ειλικρίνεια και συνέπεια της διοικήσεως είναι αναγκαία για την λειτουργία κάθε δημοκρατικής πολιτείας. Σε ένα κοινωνικό κράτος, όπου το μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής και σημαντικό ποσοστό της κοινωνικής ζωής ρυθμίζεται, εξαρτάται ή, εν πάση περιπτώσει, θίγεται από την παροχική και ρυθμιστική κυρίως διοίκηση ένα *minimum* εμπιστοσύνης είναι *sine qua non*. Η επιδίωξη του δημοσίου συμφέροντος δεν επιδέχεται βέβαια ως κανόνα συμβατικές ή ημι-συμβατικές δεσμεύσεις της διοικήσεως, όπως εκείνες στις οποίες αρχικώς αναφερόταν η αρχή της καλής πίστεως, ο βασικός τρόπος ενέργειας της διοικήσεως παραμένει λοιπόν κατ' ανάγκη μονομερής. Η επιδίωξη του δημοσίου συμφέροντος στους διαρκώς μεταβαλλόμενους και διεθνώς επηρεαζόμενους όρους της οικονομικής κυρίως ζωής επιβάλλει την ευελιξία, προσαρμοστικότητα και δυνατότητα της διοικήσεως να μεταβάλλει πορεία, όπου το κρίνει αναγκαίο.

389. Αλλά και οι αλλαγές αυτές δεν πρέπει να αποτελούν εκδήλωση ασυνέπειας ή αυθαιρεσίας. Η διοίκηση διέπεται βασικά από την αρχή της συνεπούς συμπεριφοράς. Η ασυνεπής, αντιφατική συμπεριφορά της διοικήσεως (venire contra factum proprium) προσβάλλει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη απέναντι της και μπορεί να συνεπάγεται την παρανομία της διοικητικής πράξεως. Συγκεκριμένα, κακόπιστη είναι η συμπεριφορά της διοικήσεως, όταν αίρει εκ των υστέρων στην συγκεκριμένη περίπτωση κίνητρα που προέβλεψε ο νόμος για να προσελκύσει ορισμένη συμπεριφορά του ιδιώτη (συχνά στην νομοθεσία επενδύσεων ή εισαγωγής ξένου συναλλάγματος), ή όταν αντίκειται σε υποσχέσεις ή «δεσμευτικές» ή «επίσημες» πληροφορίες την χορήγηση των οποίων προβλέπει ο νόμος (αν και όχι απλές πληροφορίες χωρίς δέσμευση)

390. Τα ανωτέρω ισχύουν όμως μόνο στις περιπτώσεις διακριτικής ευχέρειας της διοικήσεως. Στις περιπτώσεις δέσμιας αρμοδιότητας, καμία εσφαλμένη πληροφορία δεν μπορεί να απαλλάξει την διοίκηση από την υποχρέωση της να εφαρμόσει το νόμο, αν και μπορεί να θεμελιώσει την υποχρέωση του κράτους προς αποζημίωση».

- 5.4. Σύμφωνα με το σύγγραμμα του Σ.Ι. Δεληκωστόπουλου «Η Προστασία της Εμπιστοσύνης εν τώ Διοικητικό Δικαίω», «Η εμπιστοσύνη συνδεομένη, αμέσως προς την έννοιαν της καλής πίστεως, αποτελεί την ψυχολογικήν εκείνην κατάστασιν

9

της πεποιθήσεως εν σχέσει προς ωρισμένην νομικήν σχέσηιν ή κατάστασιν προκληθείσαν εκ συμπεριφοράς της διοικήσεως. Ως και εις λοιπάς περιπτώσεις νομικών εννοιών, αίτινες ανάγονται εις τον εσωτερικόν ψυχολογικόν κόσμον του ατόμου, η εμπιστοσύνη εποτελεί υποκειμενικόν στοιχείον. Η εξάρτησις ή η αναγνώρισις προστασίας εις καταστάσεις, αίτινες συνδέονται προς υποκειμενικά στοιχεία δεν αποτελεί φαινόμενον σπάνιον διά το δίκαιον και δη ουχί μόνον των διατάξεων των προβλεπουσών τον κολασμόν των αξιοποιώνων πράξεων, αλλά και των αναγομένων εις τας περιουσιακάς σχέσεις των ατόμων.

Η εμπιστοσύνη, ως πεποιθήσις επί ωρισμένην νομικήν κατάστασιν ή συμπεριφοράν, προϋποθέτει και γνωσιολογικά στοιχεία εις τα οποία αναφέρεται και εκ των οποίων, αυτοτελώς ή εν συνδυασμώ και προς ετέρους παράγοντας, σχηματίζεται. Εκ του γεγονότος ότι η γνώσις των πραγματικών δεδομένων και η εκ ταύτης απορρέουσα βεβαιότης δύναται να είναι είτε άμεσος είτε έμμεσος (δηλαδή να συνάγεται συμπερασματικώς) έπεται ότι και η εμπιστοσύνη, εν τη ενταύθα εραυνωμένη εννοία, δύναται να ερείδεται και εις γεγονότα στηρίζοντα ουχί άμέσως αλλά έμμέσως μόνον την δημιουργίαν της». (ΣΕΛ.13-14)

«Δημιουργός της ενδιαθέτου καταστάσεως της εμπιστοσύνης είναι η συμπεριφορά της διοικήσεως». (ΣΕΛ.15)

«Ως και πολλοί έτεροι βασικοί θεσμοί ή έννοιαι του διοικητικού δικαίου ούτω και η ενταύθα ερευνημένη περίπτωση της προστασίας της εμπιστοσύνης εμφανίζεται ότι συνδέεται και δη εκ ποικίλων επόψεων προς την θεμελιώση έννοιαν **του κράτους δικαίου**. Είναι γνωστόν γενικώς ότι στοιχεία της έννοιας του κράτους δικαίου είναι αφ'ένός μεν η διάκρισις των εξουσιών και

αφέτερου η δέσμευσις της διοικήσεως εν τη δράσει της υπό των κανόνων του δικαίου, άλλως η αυθυπαγωγή της πολιτείας εις το δίκαιον εν σχέσει προς την δράσιν της. Η προστασία της εμπιστοσύνης εν τω πλαισίω του διοικητικού δικαίου συνδέεται προς το δεύτερον των στοιχείων τούτων. Η μεταξύ των σχέσις δημιουργείται εν πρώτοις εκ του γεγονότος, ότι εκ της υποχρεώσεως της πολιτείας να δρά πάντοτε εντός των ορίων, άτινα θέτουν εις αυτήν οι ισχύοντες κανόνες δικαίου, ο πολίτης αποκτά εμπιστοσύνην ως προς το περιεχόμενον της διοικητικής δράσεως μη όντος δυνατόν να τίθεται ούτος προ αυθαιρέτων ενεργειών. Εν τω πλαισίω των νόμων ο πολίτης δύναται ούτως ειπείν να προϋπολογίζη το γενικόν ή ειδικώτερον περιεχόμενον της δράσεως της διοικήσεως κα να εμπιστευεται ταύτην».
(ΣΕΛ.17-18).

«Γενικώτερον δύναται να είπη τις συνοψίζων τοτοχρόνως και τα ανωτέρω εκτεθέντα, ότι η προστασία της εμπιστοσύνης:

- Ευρίσκει τον γενικόν δικαιολογητικόν αυτής λόγον εις την θεμελιώδη αρχήν του κράτους δικαίου της αυτοδεσμευομένης τουτέστιν και υπό τον νόμον αυθυπαγομένης διοικήσεως*
- Πέραν της ανωτέρω γενικής δικαιολογικής αυτής βάσεως τα ειδικώτερα στηρίγματα, άτινα είτε*

κεχωρισμένως είτε (εις ωρισμένας περιπτώσεις) και εν συνδυασμῶ προς ἄλληλα θεμελιούν την προστασίαν ταύτην και δὴ ἡ ἐπιείκεια, ἡ νομικὴ ἀσφάλεια και ἡ καλὴ πίστις εἶναι νοητὰ κυρίως ὑπὸ το νομικόν καθεστῶς κράτους δικαίου.

- Τέλος και αὐταὶ αἱ ἐξ ἀντικειμένου περιπτώσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐκδηλοῦται ἡ προστασία τῆς ἐμπιστοσύνης και δὴ ἡ **σταθερότης** και το ὑπὸ περιορισμοὺς ἀνακλητῶν τῶν διοικητικῶν πράξεων, αἱ συμβατικαὶ σχέσεις μεταξὺ κράτους και πολιτῶν, ἡ εὐθύνη τῆς διοικήσεως ἐκ παρεχομένης συναινέσεως ἢ παροχῆς πληροφοριῶν κ.ο.κ. ἀποτελοῦν φαινόμενα ἀπαντῶμενα ἀν μὴ ἀποκλειστικῶς πάντως συχνότερον ἐν τῷ πλαισίῳ του κράτους δικαίου» (ΣΕΛ.31-32)

«Αναντίρρητον τυγχάνει ὅτι ἡ ἐπιμήκυνσις του χρόνου καθ'ὄν διαρκεῖ ὠρισμένη νομικὴ κατάσταση ἀπορρεῦσα ἐκ διοικητικῆς τινος ἐνεργείας, ἐπιδρᾷ ἐνισχυτικῶς ἐπὶ τὴν δημιουργίαν πεποιθήσεως και ἐμπιστοσύνης παρὰ τῷ διοικουμένῳ. Γενικῶς ἡ σταθερότης τῶν δημιουργηθεισῶν νομικῶν και πραγματικῶν καταστάσεως ἡτις τελεῖ ἐν ἀμέσῳ συναρτήσῃ προς τον χρόνον θεωρεῖται ὡς σημαντικὸς παράγων ἐπηρεασμοῦ τῆς ἐννοίας τῆς διοικητικῆς νομιμότητος. Ἡ ἐμπιστοσύνη κρίνεται ἐν τῷ πλαισίῳ τούτῳ ἐπὶ τοσοῦτο προστατεύσιμος ὅσον μακρότερος εἶναι ὁ χρόνος

**υπάρξεως των σχετικών καταστάσεων εφ'ών αυτή
εβασίσθη. (ΣΕΛ.69)**

«Η έννοια της αποδυναμώσεως του δικαιώματος, αναπτυχθείσα εν τω ουσιαστικώ δικαίω ιδία εν Γερμανία ως συμπλήρωσις των ετέρων δύο μορφών χρονικών περιορισμών (την αποσβεστικήν προθεσμίαν και την παραγραφήν), ας θέτει το δίκαιον εν σχέσει προς την άσκησιν των δικαιωμάτων στηρίζεται εις την σκέψιν ότι δέον να αποκρούεται η εναντίον της καλής πίστεως καθυστερημένη άσκησις του δικαιώματος. Κύρια στοιχεία του θεσμού τούτου είναι αφ'ένός μόν το γεγονός ότι η άσκησις του δικαιώματος παρελείφθη επί χρόνον τόσον μακρόν ώστε να θεωρείται η άσκησις του νυν ως προσκρούουσα εις την καλήν πίστιν, αφ'ετέρου δε η πεποιθήσις του υποχρέου ότι δεν θα ασκηθῆ τούτο.

Εν Γερμανία μια άποψις εξήρτησεν την αποδυνάμωσιν του δικαιώματος εκ μόνης της παρόδου μακρού χρόνου αλλά η θέσις αυτή κατεκρίθη επί τη ορθή αιτιολογία ότι ο θεσμός ουδένα λόγον υπάρξεως θα είχαν, καλυπτόμενος από την παραγραφήν και την αποσβεστικήν προθεσμίαν. Η κρατούσα σήμερον γνώμη δέχεται την έννοιαν της αποδυναμώσεως εν τω διοικητικώ δικαίω ως θεμελιουμένην πάντοτε εις την προσκρούουσαν εις την καλήν πίστιν καθυστέρησιν ασκήσεως του δικαιώματος και συνδέει ταύτην προς την έμπιστοσύνην του διοικουμένου. Η σύνδεσις αυτή, αντιστοιχούσα εξ επόψεως προϋποθέσεων εν πολλοίς και προς τους όρους

εξ ων γενικώς εξαρτάται η προστασία της εμπιστοσύνης εν τω διοικητικώ δικαίω εμφανίζει την αποδυνάμωσιν του δικαιώματος ως θεσμόν υπηρετούντα ομοίως την προστασίαν της εμπιστοσύνης. (ΣΕΛ.70-71)

5.5. Η Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, είναι πλούσια επί του θέματος και έχει υιοθετήσει πλήρως όλες τις πιο πάνω Αρχές της Θεωρίας του Διοικητικού Δικαίου. Παραπέμπουμε σχετικά:

5.5.1. Στην απόφαση της **Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου ημερ. 14/01/1998, στην Α.Ε υπ' αρ. 1916, Ανδρέας Καμένος ν. Κυπριακής Δημοκρατία(2003) (1998) 3 Α.Α.Δ 25**, όπου κρίθηκαν τα εξής: «Έχει λοιπόν αφεθεί να πλανάται η εντύπωση ότι η σχετική απόφαση στόχευε στο να ευνοήσει τα πιο πάνω ενδιαφερόμενα μέρη ή να τα χειρισθεί με μεροληπτικό τρόπο κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης. Τονίζεται ότι η αρχή της χρηστής διοίκησης ή των χρηστών διοικητικών ηθών, δηλαδή της χρηστότητας της συμπεριφοράς των διοικητικών οργάνων προς τους διοικούμενους έχει αναγνωρισθεί επανειλημμένα από τη νομολογία μας και αποτελεί στοιχείο της αμεροληψίας της διοίκησης (Βλ. ***Tasmi Trading v. Republic* (1988) 3 C.L.R. 782, *Tamassos Tobacco Suppliers and Co. v. Δημοκρατίας* (1992) 3 Α.Α.Δ. 60, *Δημοκρατία ν. Ιερωνυμιδη*,(1996) 3 Α.Α.Δ. 286, *Γεωργιάδης ν. Α.Η.Κ.*, (1996) 3 Α.Α.Δ. 249, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, Α.Τ. Τάχου, 4η έκδοση, σελ. 300).**

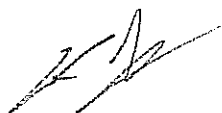

Περαιτέρω η πορεία που έχει υιοθετηθεί από την Συμβουλευτική Επιτροπή είναι αντίθετη προς την αρχή της καλής πίστης ή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, δηλαδή της επιβαλλόμενης ευθύτητας των διοικητικών οργάνων στις σχέσεις τους με τους διοικούμενους (Βλ. **Papadopoulou v. Republic** (1984) 3 C.L.R. 332, **Droushiotis v. C.B.C.** (1984) 3 C.L.R. 546 και Τάχου, πιο πάνω, σελ. 57).

Από την αρχή της καλής πίστης προκύπτει ότι (όπως ο ιδιώτης έτσι και) η Διοίκηση δεν δικαιούται να εκμεταλλευθεί ή ακόμη λιγότερο να δημιουργήσει καταστάσεις πλάνης, απάτης ή απειλής. Η Διοίκηση παραβαίνει την αρχή της καλής πίστης προπάντων όταν ενεργεί κατά τρόπο αντίθετο προς τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη (Βλ. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 3η έκδοση, παραγ. 387-388).

Υπό το φως των γεγονότων και των πιο πάνω αρχών κρίνουμε πως η επίδικη μείωση της βαθμολογίας έχει απολήξει σε παραβίαση των πιο πάνω αρχών του διοικητικού δικαίου και οδηγεί στην ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης επειδή αποτελεί, για το λόγο αυτό, πράξη αντίθετη προς το Νόμο εντός της έννοιας του άρθρου 146.1 του Συντάγματος».

- 5.5.2. Στις αυθεντίες α) **Ιερόπουλου v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 3913**, β) **Droushiotis v. Cyprus Broadcasting Corporation (1984) 3 C.L.R. 546** και γ) **Κωνσταντίνου v. Δημοκρατίας (1996) 3 Α.Α.Δ. 474.**

5.5.3. Στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου ημερ. 30/03/2004, στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις υπ' αρ. 656/2002,755/2002, 805/2002, όπου υιοθετήθηκε το σκεπτικό της πιο πάνω απόφασης της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Καμένος v. Δημοκρατίας (1998) 3 ΑΑΔ 25*, και κρίθηκε ότι η επίδικη απόφαση ήταν αντίθετη με την έννοια της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη.

5.5.4. Στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου ημερ. 23/05/2003, στην Προσφυγή υπ' αρ. 294/2002, ΕΙΡΗΝΗ ΑΤΤΕΣΛΗ v. Κυπριακής Δημοκρατία(2003) 4^Α Α.Α.Δ. 489, όπου κρίθηκε ότι η ανατροπή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου αναφορικά με την αντιμισθία του, ήταν παράνομη γιατί αντέβαινε τις αρχές της Χρηστής Διοίκησης και της Καλής Πίστης. Αναφέρουμε τα σχετικά αποσπάσματα από την απόφαση: «*Παρατηρώ: Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν έχει σαν έρεισμα τη θέση της κας Ερωτοκρίτου ότι η αντιμισθία των μελών του Εφοριακού Συμβουλίου «αντιστοιχεί με το μέσο όρο της κλίμακας Α15 επεκτεινόμενης κατά δύο προσαυξήσεις».* Με την προσβαλλόμενη απόφαση έχει επιβεβαιωθεί η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 21.10.99 σύμφωνα με την οποία ο «ετήσιος μισθός» των μελών του Εφοριακού Συμβουλίου καθορίσθηκε στο ποσό των £29.000.- αυξημένος με τις ισχύουσες εκάστοτε

τιμαριθμικές αυξήσεις». Κρίνω, επομένως, ότι η νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης πρέπει να κριθεί με βάση το περιεχόμενο της και την αιτιολογία της και όχι με βάση θέσεις που προβάλλονται από τους συνήγορους των καθ' ων η αίτηση. Οι τελευταίοι δεν μπορούν να συμπληρώσουν την αιτιολογία. Τα όσα ανέφερε η κα. Ερωτοκρίτου αποτελούν απλώς ισχυρισμούς και επιχειρήματα που προβάλλονται από τη δικηγόρο του διοικητικού οργάνου. Δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη στη διαδικασία εξέτασης της νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης (*J M C Polytrade v. Δημοκρατίας* (1992) 3 A.A.Δ. 301, *Droussiotis v. Republic* (1967) 3 C.L.R. 15, *Metalock (Near East) Limited v. Republic* (1969) 3 C.L.R. 351, 359, *Morris v. Registrar of Trade Marks* (1985) 3 C.L.R. 732, 737, *Georghiou and Another v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 2354, *Liberty P.L.C. v. Registrar of Trade Marks* (1986) 3 C.L.R. 2564 και *Φράγκου v. Δημοκρατίας* (1998) 3 A.A.Δ. 270).

Προσθέτω ότι η σχετική επιχειρηματολογία της κας Ερωτοκρίτου έχει σαν υπόβαθρο της την πιο πάνω επιστολή του Υπουργού Οικονομικών ημερ. 15.2.2001 (βλ. πιο πάνω). Πρέπει, ωστόσο, να επαναλάβω ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν έχει υιοθετήσει την αιτιολογία που περιέχεται στην πιο πάνω επιστολή. Για τους πιο πάνω λόγους η σχετική επιχειρηματολογία της κας Ερωτοκρίτου απορρίπτεται.

Οι εισηγήσεις της κας Ευσταθίου που σχετίζονται με την αρχή της καλής πίστης πηγάζουν από την Ελληνική Νομολογία. Οι σχετικές αρχές αναλύονται ως εξής από τον Π.Δ. Δαγτόγλου στο «Γενικό Διοικητικό Δίκαιο», Τρίτη έκδοση, 1992, παραγ. 387-391:....

....

Οι πιο πάνω αρχές έχουν υιοθετηθεί και από τη δική μας νομολογία (βλ. Papadopoulou v. Republic (1984) 3 C.L.R. 332, Droushiotis v. C.B.C. (1984) 3 C.L.R. 546 και Καμένος v. Δημοκρατίας (1998) 3 Α.Α.Δ. 25, 37).

Προσθέτω ότι η αρχή του «estoppel», όπως επεξηγείται από το Δαγτόγλου (πιο πάνω) στην παραγ. 387, είναι περίπου ταυτόσημη προς την αρχή του estoppel όπως έχει καθιερωθεί από το δίκαιο της επιείκειας (βλ. Hadji Yiannis v. The Attorney-General of the Republic (1970) 1 C.L.R. 32, 48).

Νομικό βάθρο της προσβαλλόμενης απόφασης ήταν η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ημερ. 9.4.2001 (βλ. πιο πάνω), σύμφωνα με την οποία το ύψος της αντιμισθίας των μελών του Εφοριακού Συμβουλίου καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και επομένως ο Υπουργός Οικονομικών δεν «είχε εξουσία καθορισμού της αντιμισθίας των μελών του Εφοριακού Συμβουλίου». Πράγματι ούτως έχουν τα πράγματα. Σύμφωνα με τον Καν.11 των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Καθίδρυση Εφοριακού Συμβουλίου) Κανονισμών του 1999 (Κ.Δ.Π. 139/99) «στον Πρόεδρο και στα μέλη του Εφοριακού Συμβουλίου καταβάλλεται

αντιμισθία το ύψος της οποίας καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.» Ωστόσο πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι η σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου παραπέμφθηκε στον Υπουργό Οικονομικών «για ενημέρωση και τις απαραίτητες ενέργειες» (βλ. πιο πάνω). Ο τελευταίος με την πιο πάνω επιστολή του ημερ. 22.10.99 επέλεξε να προσφέρει στην αιτήτρια αντιμισθία διαφορετική από εκείνη που είχε καθορισθεί από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Η αιτήτρια διατείνεται ότι ένας από τους λόγους που απεφάσισε να παραιτηθεί από τη θέση την οποία κατείχε – επί της κλίμακας Α15 – και να αποδεχθεί το διορισμό ήταν η αντιμισθία. Κρίνω, επομένως, ότι η Διοίκηση μέσω του Υπουργού δημιούργησε μια κατάσταση η οποία οδήγησε την αιτήτρια στην αποδοχή του διορισμού της. Θα έλεγα, επομένως, ότι ισχύουν οι πιο πάνω αρχές της καλής πίστης και της συνεπούς συμπεριφοράς. Θα έλεγα, επίσης, ότι η Διοίκηση δεν δικαιούται να αγνοεί την κατάσταση που έχει δημιουργήσει για την αιτήτρια.

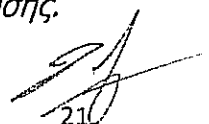
Το επόμενο ερώτημα που εγείρεται είναι κατά πόσο δεν υπάρχει πεδίο εφαρμογής των αρχών της καλής πίστης και της συνεπούς συμπεριφοράς λόγω του ότι ο Υπουργός Οικονομικών είχε ενεργήσει χωρίς αρμοδιότητα (βλ. την πιο πάνω γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας). Όπως υποδεικνύεται από τον Δαγτόγλου (πιο πάνω) στην παραγ. 390 οι αρχές της καλής πίστεως και της συνεπούς συμπεριφοράς «ισχύουν μόνο στις περιπτώσεις διακριτικής ευχέρειας της διοικήσεως». Δεν ισχύουν στις περιπτώσεις δέσμιας αρμοδιότητας. Στην παρούσα

υπόθεση από το κείμενο του πιο πάνω Κανονισμού 11 προκύπτει σαφώς ότι ο καθορισμός του ύψους της αντιμισθίας των μελών του Εφοριακού Συμβουλίου αποτελεί θέμα το οποίο βρίσκεται εντός της διακριτικής ευχέρειας του Υπουργικού Συμβουλίου. Δεν υφίσταται θέμα δέσμιας αρμοδιότητας. Το Υπουργικό Συμβούλιο ανέθεσε στον Υπουργό Οικονομικών να υλοποιήσει τη σχετική απόφαση του. Ο τελευταίος, όπως έχει ήδη υποδειχθεί, επέλεξε να διαφοροποιήσει την απόφαση αναφορικά με το ύψος της αντιμισθίας. Εφόσον ο καθορισμός του ύψους της αντιμισθίας είναι θέμα διακριτικής ευχέρειας και όχι δέσμιας αρμοδιότητας ισχύουν οι αρχές της καλής πίστεως και της συνεπούς διαφοράς. Οι τελευταίες δεν επιτρέπουν στη διοίκηση να επικαλείται την έλλειψη αρμοδιότητας του Υπουργού και να αγνοεί την κατάσταση που έχει δημιουργήσει για την αιτήτρια. Κρίνω, επομένως, ότι η Διοίκηση έχει παραβεί τις αρχές της καλής πίστεως και της συνεπούς συμπεριφοράς. Έπεται πως η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει ν' ακυρωθεί».

- 5.5.5. Στην απόφαση της Ολομέλειας του **Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου** ημερ. **02/03/2019**, στην **Αναθεωρητική Έφεση** υπ' αρ. **3/2007**, **ΕΤΕΚ ν. Μαρίνου Κάσινου (2010) 3 Α.Α.Δ. 54**, όπου κρίθηκε ότι η ανατροπή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνη του διοικουμένου αναφορικά με την αντιμετώπιση και το χειρισμό συγκεκριμένου τίτλου σπουδών, ήταν παράνομη γιατί αντέβαινε τις αρχές της Χρηστής Διοίκησης και της Καλής Πίστης. Αναφέρουμε τα σχετικά αποσπάσματα από την απόφαση: «*Το ΕΤΕΚ επέδειξε αντιφατική*

συμπεριφορά παραβαίνοντας τις αρχές της καλής πίστης και της χρηστής διοίκησης για κάποιο άλλο λόγο. Εκτός του ότι η Κ.Δ.Π. 250/2000 δεν έχει καταργηθεί και όπως είδαμε προηγουμένως εξακολουθεί να δεσμεύει και μετά την τροποποίηση του Νόμου, δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι σύμφωνα με τον τότε ισχύοντα νόμο ο συγκεκριμένος τίτλος σπουδών αναγνωρίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση του Επιμελητηρίου, όπως προβλέπεται από το Άρθρο 7(Ι)(α) του Νόμου. Ήταν συνεπώς το Επιμελητήριο συνυπεύθυνο για την έγκριση του τίτλου. Έτσι το Επιμελητήριο, ακόμα κι αν είχε τη δυνατότητα να μην αναγνωρίσει πλέον το συγκεκριμένο τίτλο σπουδών, είχε τουλάχιστον την υποχρέωση να εξηγήσει στην προσβαλλόμενη απόφαση γιατί τίτλος σπουδών που είχε αναγνωριστεί με δική του εισήγηση λίγα χρόνια πριν, τώρα δεν εθεωρείτο αρκετός για εγγραφή. Αυτή η έλλειψη αιτιολόγησης της αλλαγής στάσης της διοίκησης θα συνιστούσε αντιφατική συμπεριφορά και συνεπώς κλονισμό της εμπιστοσύνης που πρέπει ο διοικούμενος να έχει έναντι της διοίκησης».

- 5.5.6. Στην απόφαση του **Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου ημερ. 27/04/2004, στην Προσφυγή υπ' αρ. 699/2002, ΑΝΘΗ ΚΕΤΤΗΡΟΥ v. ΚΟΑ**, Το Δικαστήριο αποφάσισε ως εξής: «Προβάλλονται γι' ακύρωση της απόφασης διάφοροι λόγοι. Μεταξύ αυτών είναι και ο ισχυρισμός ότι παραβιάζεται η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου προς τη διοίκηση και παραβίαση της καλής πίστης που απαγορεύει την αντιφατική συμπεριφορά της Διοίκησης.

Θα συμφωνήσω απόλυτα με τη θέση αυτή. Η απόφαση της διοίκησης στη συγκεκριμένη περίπτωση ήταν αυθαίρετη και παράνομη σε πλήρη σύγκρουση με τις πιο πάνω αρχές και αυτές της χρηστής διοίκησης. Η διοίκηση απέρριψε το αίτημα της αιτήτριας χωρίς αιτιολογία αγνοώντας εκθέσεις και υποδείξεις των ιδίων των δικών της των λειτουργών οι οποίες μάλιστα κοινοποιήθηκαν στην αιτήτρια και της δημιούργησαν την εύλογη προσδοκία ότι το αίτημα της θα ελύετο με τρόπο ευνοϊκό για την ίδια. Στην υπόθεση **Καμένος ν. Δημοκρατίας, Α.Ε. 1916, ημερ. 14/1/98**, στην οποία η συνήγορος της αιτήτριας παραπέμπει αναφέρονται τα εξής: «Τονίζεται ότι η αρχή της χρηστής διοίκησης ή των χρηστών διοικητικών ηθών, δηλαδή της χρηστότητας της συμπεριφοράς των διοικητικών οργάνων προς τους διοικούμενους έχει αναγνωρισθεί επανειλημμένα από τη νομολογία μας και αποτελεί στοιχείο της αμεροληψίας της διοίκησης (βλ. *Tasmi Trading v. Republic* (1988) 3 C.L.R. 782, *Tamassos Tobacco Suppliers and Co. v. Δημοκρατίας* (1992) 3 Α.Α.Δ. 60, *Δημοκρατία ν. Ιερωνυμίδα*, Α.Ε. 1589/18.6.96, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, Α.Τ. Τάχου, 4^η έκδοση, σελ. 300).

.....

Από την αρχή της καλής πίστης προκύπτει ότι (όπως ο ιδιώτης έτσι και) η Διοίκηση δεν δικαιούται να εκμεταλλευθεί ή ακόμη λιγότερο να δημιουργήσει καταστάσεις πλάνης, απάτης ή απειλής. Η Διοίκηση

παραβαίνει την αρχή της καλής πίστης προπάντων όταν ενεργεί κατά τρόπο αντίθετο προς τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη (βλ. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 3^η έκδοση, παραγ. 387-388).»

Ο τρόπος που η διοίκηση λειτούργησε στην παρούσα υπόθεση παραβιάζει κατάφορα τις αρχές της καλής πίστης και της χρηστής διοίκησης. Χωρίς να εξηγεί γιατί αφίσταται από δικές της προηγούμενες θέσεις που έγιναν γνωστές στην αιτήτρια αφήνοντας την ν' αναμένει ότι το αίτημα της ύστερα από μακρά περίοδο αναμονής χωρίς απάντηση θα εύρισκε αίσιο τέλος, απορρίπτει συνοπτικά το αίτημα της».

- 5.5.7. Στην **απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Προσφυγή υπ' αρ. 61/95 Γεωργία Παπαμιλιτιάδους Μπατίστα ν. Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (1995) 4Δ Α.Α.Δ 2614,** Παραπέμπουμε στο σχετικό απόσπασμα: «Στο διοικητικό δίκαιο ισχύει η αρχή της καλής πίστης η οποία αποβλέπει στη διασφάλιση της σύμμετρης λειτουργίας των διοικητικών οργάνων και τον αποκλεισμό της αυθαιρεσίας. Η αρχή αυτή δεν επιτρέπει εκτροπή από τις αρχές του διοικητικού δικαίου ή λειτουργία της διοίκησης έξω από τους κανόνες της χρηστής διοίκησης. Σε παρόμοιες συνθήκες με αυτές της αιτηρίας στο παρελθόν οι καθ'ών η αίτηση θεώρησαν διάφορα διπλώματα, μεταξύ των οποίων και το δίπλωμα που κατέχει η αιτήτρια, ως πανεπιστημιακούς τίτλους, προέβηκαν μάλιστα σε διορισμούς στην ίδια θέση, προσώπων που τα κατείχαν. Ο Οργανισμός εδώ κατά

τρόπο αντιφατικό και χωρίς οποιανδήποτε σαφή αιτιολογία, πλην της απλής αναφοράς σε απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ότι τίτλοι σπουδών που αποκτώνται σε χρόνο λιγότερο των τριών ετών δεν θεωρούνται πανεπιστημιακά διπλώματα, αποφάσισε να μεταβάλει την πάγια πρακτική του και να αποκλείσει την αιτήτρια. Η αντίφαση τονίζεται ακόμα περισσότερο και από το γεγονός ότι στην ίδια συνεδρία κατά την οποία το δίπλωμα της αιτήτριας θεωρήθηκε ως μη πανεπιστημιακό, οι καθ'ών η αίτηση θεωρώντας ότι άλλος λειτουργός που κατείχε παρόμοιο δίπλωμα, έπρεπε με βάση τον συγκεκριμένο τίτλο σπουδών να τοποθετηθεί σε υψηλότερη κλίμακα, γιατί το προσόν του εθεωρείτο πανεπιστημιακό. Η διάκριση που έγινε για την ισοτιμία των δύο παρόμοιων διπλωμάτων καθώς και η διαφορετική αντιμετώπιση σε διαφορετικούς χρόνους του ίδιου διπλώματος μπορεί να θεωρηθεί αυθαίρετη και συνιστά άνιση μεταχείριση. Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού να αποκλείσει την αιτήτρια ως μη προσοντούχο, αντίκειται στις αρχές της καλής πίστης και της χρηστής διοίκησης και θα πρέπει να ακυρωθεί».

- 5.5.8. Στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου ημερ. 14/10/2003, στην Προσφυγή υπ' αρ. 531/2002, ΕΤΕΚ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΧΡΙΚΟΠΑΛ ΛΤΔ ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, (2003) 4B Α.Α.Δ 936.

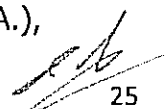

5.5.9. Στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου ημερ. 02/05/2006, στην Προσφυγή υπ' αρ. 562/2004, ΚΕΟ ΛΤΔ v. Κυπριακής Δημοκρατίας.

5.5.10. Στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου ημερ. 03/07/2012, στην Προσφυγή υπ' αρ. 161/2009, BLADE ENTERPRISES LTD v. Κυπριακής Δημοκρατίας.

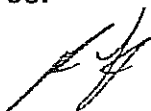
6. Στην προκειμένη περίπτωση είναι ξεκάθαρο ότι μεγάλη κατηγορία ελεγκτών – διοικουμένων έχουν στηριχθεί στην εμπιστοσύνη που τους είχε δημιουργηθεί από τη Διοίκηση ότι τα κεκτημένα τους δικαιώματα όσον αφορά το καθεστώς νομιμοποίησης διενέργειας υποχρεωτικών ελέγχων θα παρέμεναν στο διηνεκές και δεν θα ανατρέπονταν με οποιονδήποτε τρόπο. Αυτήν την δικαιολογημένη πεποίθηση ήρθε να ανατρέψει ο νέος Νόμος. Είναι λοιπόν ξεκάθαρο ότι η νέα νομοθεσία ανατρέποντας κεκτημένα δικαιώματα διοικουμένων – ελεγκτών παραβιάζει κατάφωρα την θεμελιώδη αρχή της Καλής Πίστης και επομένως καθιστά τον Νόμο αντισυνταγματικό, καθώς η εν λόγω αρχή έχει συνταγματική και υπερσυνταγματική ισχύ. Στο σημείο αυτό οφείλουμε να επισημάνουμε τα συνταγματικά και υπερσυνταγματικά κεκτημένα δικαιώματα των επηρεαζομένων, τα οποία πλήττει ο νέος Νόμος:

6.1. Το δικαίωμα στην ιδιοκτησία, η οποία προστατεύεται από το άρθρο 23 του Συντάγματος, από το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης περί Προασπίσεως των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.),

καθώς και από το άρθρο 17 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχει κριθεί νομολογιακά ότι το δικαίωμα στην ιδιοκτησία εκτείνεται σε οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο και/ή αξίωση.

- 6.2. Το δικαίωμα της εργασίας και/ή της ενασχόλησης με επικερδή εργασία και/ή της επαγγελματικής και/ή επιχειρηματικής ελευθερίας και/ή ενασχόλησης, το οποίο προστατεύεται από το άρθρο 25 του Συντάγματος, αλλά και από τα άρθρα 15 και 16 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
7. Από όλα τα πιο πάνω, προκύπτει σαφώς ότι έχει προσβληθεί η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.
8. Η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, σκοπό έχει να περιορίσει το κράτος, από του να μεταβάλλει την συμπεριφορά του προκαλώντας δυσμενείς συνέπειες στους διοικουμένους. Θέλει με λίγα λόγια, να αποτρέψει την εκμηδένιση δικαιωμάτων που απέκτησε ο διοικούμενος χάριν προηγούμενου νομοθετικού καθεστώτος, λόγω υιοθέτησης νέου το οποίο το μεταβάλλει.
9. Η αρχή αυτή αναγνωρίζει την θέση ισχύος του κράτους, και στην προκειμένη του νομοθέτη και θέλει να προστατεύσει τον διοικούμενο, ο οποίος δρώντας στα πλαίσια του νομοθετικού καθεστώτος που ίσχυε, διαμόρφωσε την δράση του.

10. Ο διοικούμενος, δρώντας σε μία νομικά ρυθμιζόμενη κοινωνία, διαμορφώνει τις ενέργειες του βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου. Η ριζική μεταβολή του νομικού πλαισίου προσβάλλει την εμπιστοσύνη που πρέπει να υπάρχει ως προς την προστασία των διοικουμένων και ως εκ τούτου δεν είναι θεμιτή.

11. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, είναι εν προκειμένω, ριζική η μεταβολή του νομικού καθεστώτος. Η παράλειψη συμπερίληψης αντίστοιχης μεταβατικής διάταξης στο νέο Νόμο με τις συνέπειες που συνεπάγεται, προσβάλλει στον πυρήνα τους κεκτημένα δικαιώματα των διοικουμένων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις.

Με εκτίμηση,

Ιάκωβος Βαλιανθής & Χριστίνα Παρασκευά

Λ.Παπαφιλήπου & Σία Δ.Ε.Π.Ε

27 Σεπτεμβρίου 2017

Πρόεδρο & Μέλη Συμβουλίου
Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος
Γωνία Μιχαήλ Καραολή & Γρηγόρη Αυξεντίου
1441 Λευκωσία

Αξιότιμοι Κύριοι,

Θέμα: Εφαρμογή της Συμφωνίας Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων μεταξύ ΑΔΕΕΛΕΠ και ΣΕΛΚ

Καταρχάς, θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για τη συνάντηση που είχαμε στις 21 Σεπτεμβρίου 2017 σε σχέση με την εφαρμογή της Συμφωνίας Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων («ΣΑΑ») μεταξύ της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος (ΑΔΕΕΛΕΠ) και του Συνδέσμου Εγκεικριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Όπως διαφάνηκε από τη συνάντηση, προκύπτει ότι η εφαρμογή της Συμφωνίας Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων (ΣΑΑ) συγκρούεται με το νέο περί Ελεγκτών Νόμο του 2017, δυσκολεύοντας έτσι την απρόσκοπτη εφαρμογή της.

Από τη συζήτηση που έγινε, προκύπτουν τα ακόλουθα:

- Η νομοθεσία στο άρθρο 40 ορίζει τα κριτήρια για την αδειοδότηση και εγγραφή νόμιμων ελεγκτών, τα οποία είναι σαφώς υποδεέστερα των κριτηρίων που ίσχυαν με τον προηγούμενο νόμο.
- Πρόσθετα, η νομοθεσία δεν προβλέπει για τήρηση εσωτερικών Κανονισμών του Αναγνωρισμένου Σώματος Ελεγκτών σε σχέση με τη ρύθμιση του ελεγκτικού επαγγέλματος, κάτι όμως που προνοείται στην ΣΑΑ και εφαρμόζει ήδη ο ΣΕΛΚ. Ως παράδειγμα, αναφέρεται ότι η νομοθεσία ως είναι γραμμένη, προνοεί την εφάπαξ έκδοση άδειας νόμιμου ελεγκτή και δεν προβλέπει για ετήσια ανανέωση της, όπως ούτε και οποιαδήποτε επιβολή τέλους για την άσκηση του ελεγκτικού επαγγέλματος. Το τελευταίο δε είναι κεφαλαιώδες αφού επηρεάζει αρνητικά την οικονομική βιωσιμότητα της εποπτείας του ελεγκτικού επαγγέλματος.
- Πέραν των πιο πάνω, είναι επίσης ενδεικτικό ότι η νομοθεσία δεν προβλέπει για την επιτυχία σε εξέταση επαγγελματικής ικανότητας (aptitude test) από τους ντόπιους νέους νόμιμους ελεγκτές, κάτι που όμως απαιτείται για αδειοδότηση νόμιμων ελεγκτών από τρίτες χώρες (άρθρο 46). Η εξέταση επαγγελματικής ικανότητας αποτελεί καλή πρακτική διεθνώς, ενώ εφαρμόζεται από το ΣΕΛΚ μέχρι σήμερα για τα θέματα του Κυπριακού Εταιρικού και Φορολογικού Δικαίου.

- Η πρακτική άσκηση των τριών ετών που αναφέρεται στο άρθρο 44 μπορεί να αποκτηθεί οποτεδήποτε, αντί αυτή να ισχύει για περιόδους που ακολουθούσαν την εισδοχή του ατόμου ως μέλος σε αναγνωρισμένο σώμα λογιστών, όπως γίνεται σήμερα.
- Δεν λαμβάνονται επίσης υπόψη στο Νόμο τα διεθνή πρότυπα IES7 και IES 8, που αφορούν στη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη και επάρκεια του νόμιμου ελεγκτή, που σε συνδυασμό με την απουσία ετήσιας διαδικασίας διαβεβαίωσης της επαγγελματικής επάρκειας των νόμιμων ελεγκτών, αποτελεί κίνδυνο για την ποιότητα του ελεγκτικού επαγγέλματος.
- Πρόσθετα, στο άρθρο 40(4) του Νόμου αναφέρεται ότι κάθε νόμιμος ελεγκτής οφείλει να καταστεί μέλος αναγνωρισμένου σώματος ελεγκτών εντός τριών μηνών από την εξασφάλιση της άδειας δυνάμει του Νόμου. Αυτό καθιστά σαφέστατα δύσκολη την παρακολούθηση των νόμιμων ελεγκτών για να εγγραφούν στο αναγνωρισμένο σώμα ελεγκτών αφενός και, αφετέρου, ενδέχεται να δημιουργήσει περισσότερη περιπλοκή όταν κατά την εγγραφή του εν λόγω ελεγκτή στο σώμα, αυτός θα κληθεί να αποδεχθεί και να τηρεί τις υποχρεώσεις που θα προκύψουν από την εισδοχή του στο συγκεκριμένο σώμα, υποχρεώσεις που ενδεχομένως να είναι αυξημένες σε σχέση με τα κριτήρια που αναφέρονται στο Νόμο. Σήμερα αποτελεί προϋπόθεση η εγγραφή του αιτητή στο ΣΕΛΚ για να εκδοθεί η άδεια άσκησης του ελεγκτικού επαγγέλματος.
- Το Μέρος XVI του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 παραπέμπει στο Πειθαρχικό Σύστημα, το οποίο αφορά στη διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας για τη διαπίστωση παραβάσεων του Νόμου, του Κανονισμού 537/2014 και του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τις εργασίες των νόμιμων ελεγκτών και νόμιμων ελεγκτικών γραφείων (άρθρο 79). Δεν υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια για τη λειτουργία άλλου παρόμοιου οργάνου πέραν από την Πειθαρχική Επιτροπή, πχ για τη λειτουργία Ρυθμιστικής Επιτροπής όπως αναφέρεται στη ΣΑΑ (Appendix III), παρόλο που αυτό αποτελεί διεθνή καλή πρακτική. Ελλείπει ρητής σχετικής αναφοράς στο Νόμο, η λειτουργία Ρυθμιστικής Επιτροπής και η επιβολή από αυτή κυρώσεων φαίνεται να μην είναι προβληματική.

Στον προηγούμενο περί Ελεγκτών Νόμος [Ν.42(Ι)/2009] ορίζεται όπως το Αναγνωρισμένο Σώμα Λογιστών (ήτοι ΣΕΛΚ) είχε την ευθύνη να αδειοδοτεί τους νόμιμους ελεγκτές, στη βάση των δικών του Κανονισμών. Ο νέος Νόμος του 2017, ουσιαστικά ορίζει το Αναγνωρισμένο Σώμα Ελεγκτών ως υπεργολάβο της ΑΔΕΕΛΕπ για να εκτελέσει τις αρμοδιότητές που θα του αναθέσει, στο πλαίσιο της νομοθεσίας.

Ενόψει των πιο πάνω, παρακαλούμε όπως εξεταστούν από την ΑΔΕΕΛΕπ όλα τα πιο πάνω και τα σχόλια του ΣΕΛΚ που έγιναν κατά την πιο πάνω συνάντηση, με σκοπό την σύννομη, πρακτική και αποτελεσματική εφαρμογή της ΣΑΑ. Αυτό δυνατό να γίνει με την έκδοση συμπληρωματικών Κανονισμών ή άλλων Εγκυκλίων από την ΑΔΕΕΛΕπ.

Εν τω μεταξύ, για σκοπούς συνέχισης, από το ΣΕΛΚ, της απρόσκοπτης αδειοδότησης νόμιμων ελεγκτών και νόμιμων ελεγκτικών γραφείων που υπέβαλαν αιτήσεις, παρακαλούμε όπως μας διευκρινίσετε τα ακόλουθα, τα οποία είναι απαραίτητα για σκοπούς χορήγησης άδειας:

- Το ύψος της επαγγελματικής ασφαλιστικής κάλυψης (άρθρα 35 και 40).
- Τις εξετάσεις επαγγελματικής ικανότητας για νόμιμους ελεγκτές (άρθρο 41).

Πρόσθετα, σε συνέχεια της επιστολής μας με ημερομηνία 21 Σεπτεμβρίου 2017 αναφορικά με τις εν εξελίξει πειθαρχικές υποθέσεις του ΣΕΛΚ (η οποία επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά), παρακαλούμε όπως μας ενημερώσετε κατά πόσο συμφωνείτε με την εισήγησή μας, έτσι ώστε να προχωρήσουμε με την εξέταση των υποθέσεων αυτών.

Τέλος, αναφορικά με το άρθρο 19 του Νόμου που αφορά στη χρηματοδότηση της ΑΔΕΕΛΕπ, το Συμβούλιο του ΣΕΛΚ έκρινε ότι είναι πιο δίκαιο ο καθορισμός της συνεισφοράς του κάθε μέρους να γίνει από την ΑΔΕΕΛΕπ, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως:

1. Το χρόνο που αναλώνεται από την ΑΔΕΕΛΕπ σε κάθε εποπτική επίσκεψη.
2. Τον αριθμό των ΟΔΣ (Οντοτήτων Δημοσίου Συμφέροντος) που ελέγχει το κάθε νόμιμο ελεγκτικό γραφείο.
3. Το μέγεθος των ΟΔΣ που ελέγχει το κάθε νόμιμο ελεγκτικό γραφείο.
4. Το ύψος των ελεγκτικών δικαιωμάτων που εισπράττει το κάθε νόμιμο ελεγκτικό γραφείο από τους πελάτες του που είναι ΟΔΣ.

Σε ότι αφορά στο ΣΕΛΚ, το Συμβούλιο προτείνει όπως η συνεισφορά του προς τη χρηματοδότηση της ΑΔΕΕΛΕπ περιοριστεί στο 10% του ετήσιου προϋπολογισμού της ΑΔΕΕΛΕπ με μέγιστο ποσό που να μην υπερβαίνει τις €100.000 ετησίως.

Παρακαλούμε όπως εξετάσετε τα πιο πάνω και παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοδήποτε διευκρινήσεις τυχόν χρειαστείτε. Είμαστε πάντα στη διάθεσή σας για την τάχιστα εξεύρεση των καλύτερων δυνατών διευθετήσεων έτσι ώστε να επιτευχθεί η ομαλή και απρόσκοπτη εφαρμογή τόσο της ΣΑΑ όσο και της νομοθεσίας.

Με εκτίμηση

Κυριάκος Ιορδάνου
Γενικός Διευθυντής

Συνημμένο

3 Νοεμβρίου 2017

Πρόεδρο και Μέλη Συμβουλίου
Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος
Γωνία Μιχαήλ Καραολή & Γρηγόρη Αυξεντίου
1441 Λευκωσία

Αξιότιμοι Κύριοι,

Θέμα: Εφαρμογή της Συμφωνίας Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων μεταξύ ΑΔΕΕΛΕπ και ΣΕΛΚ

Καταρχάς, θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για τη συνάντηση που είχαμε στις 24 Οκτωβρίου 2017 σε σχέση με την εφαρμογή της Συμφωνίας Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων («ΣΑΑ») μεταξύ της Αρχής Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος (ΑΔΕΕΛΕπ) και του Συνδέσμου Εγκεικριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και συγκεκριμένα των θεμάτων που αναλύθηκαν στην επιστολή μας ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2017.

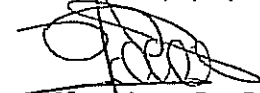
Σε συνέχεια της συνάντησής μας, επιθυμούμε αν διευκρινίσουμε τα ακόλουθα:

- (α) Ο ΣΕΛΚ έχει υιοθετήσει τον Κώδικα Δεοντολογίας που εκδίδει το IESBA λόγω του ότι είναι μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (IFAC). Ο Κώδικας είναι δεσμευτικός για όλα τα Μέλη του Συνδέσμου υπό την ιδιότητά τους ως επαγγελματίες λογιστές. Οποιοσδήποτε επιθυμεί να υιοθετήσει τον εν λόγω Κώδικα οφείλει προηγουμένως να προβεί στις δέουσες διευθετήσεις με το IFAC.
- (β) Ο ΣΕΛΚ ικανοποιεί τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για τις εξετάσεις Επαγγελματικής Ικανότητας με τη λειτουργία του Κοινού Σχέδιου Εξετάσεων (ΚΣΕ) με το ACCA, το οποίο περιλαμβάνει τρία θέματα που αφορούν στο κυπριακό δίκαιο (variant papers). Το εν λόγω Σχέδιο έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Δημόσιας Εποπτείας Ελεγκτικού Επαγγέλματος με επιστολή της προς το ΣΕΛΚ με ημερομηνία 11/9/2013. Στο πλαίσιο του ΚΣΕ, ο ΣΕΛΚ λειτουργεί σχέδιο εξετάσεων καταλληλότητας (aptitude tests) για τα θέματα της Κυπριακής Φορολογίας και του Κυπριακού Εταιρικού Δικαίου στο πλαίσιο για όσους επιθυμούν να αποκτήσουν πιστοποιητικό άσκησης επαγγέλματος από το ΣΕΛΚ. Ως εκ τούτου, και επειδή τα δύο αυτά θέματα είναι συνδεδεμένα με το ΚΣΕ, τα πιστοποιητικά επιτυχίας στις εξετάσεις καταλληλότητας για τα δύο πιο πάνω θέματα ισχύουν μόνο για Μέλη του ΣΕΛΚ για σκοπούς απόκτησης πιστοποιητικών άσκησης επαγγέλματος που εκδίδονται από το ΣΕΛΚ.

Ως απορρέων από την πιο πάνω συνάντηση και τις επιστολές μας με ημερομηνία 21 και 27 Σεπτεμβρίου 2017, αντίστοιχα, παρακαλούμε όπως έχουμε τη γραπτή σας διαβεβαίωση ότι οι Κανονισμοί του ΣΕΛΚ συνεχίζουν να είναι σε ισχύ αναφορικά με τη Δημόσια Άσκηση Επαγγέλματος και την αρχική χορήγηση / ανανέωση πιστοποιητικών άσκησης του Ελεγκτικού Επαγγέλματος σε νόμιμους ελεγκτές και νόμιμα ελεγκτικά γραφεία.

Τέλος, εν αναμονή της απάντησής σας στις πιο πάνω επιστολές που έχουμε στείλει, επιθυμούμε να σας πληροφορήσουμε ότι έχουμε τροχοδρομήσει τη διευθέτηση όλων των πειθαρχικών υποθέσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη. Παρακαλούμε όπως μας ενημερώσετε κατά πόσο επιθυμείτε να σας παραπέμψουμε τις 2 υποθέσεις που αναφέρονται στην επιστολή μας ημερομηνίας 21/9/2017 και να τερματίσουμε τις δικές μας ενέργειες.

Με εκτίμηση

Κυριάκος Ιορδάνου
Γενικός Διευθυντής